

בבקר השכם נסעתי ברכבת ההולכת ירושלימה.
 בדרך נסיעתי בעמק השרון בין רוכסי הכרמל
 וגלי הים דרמבול וארתי דרך חלוני שתי חרבות
 חדשות שעוררו בקרבי זכרונות עמוסים מאד. עברתי
 על יד החנת-הנסינות בעטליית שנחרבה ע"י החורקים
 ושלא זכתה להכנות מחדש ע"י יוצרה ומינדה המנוח
 אהרן אהרונסון ז"ל. מי שזכה לראיה את
 התנהגות הזאת בעצם פרוחח, את האספק וגדול של
 עשב א"י היחיד נמינו אולי בכל העולם, את הספריה
 העשירה והשלמה בטקציה החקלאות והקורת הארץ
 וטי שזכה לדבר רק פעם עם המנוח בעצמו ע"א
 איזה ענין הניגע לארץ ישראל—יוכל להרגיש ולהבין
 את גדל החורבן בשבילנו. החורבן ההנהגה ויוצרה.
 והנה חרבת שנית.

על חוף הים בכפר עין דור (טנטורה) הסמוך
 לז, עוסד בנין גדול מאד, הרב ושטם. זהו בית
 חחרשת של זכובית שבנה הנדיב לפני עשרים
 שנה ויותר ועשה בו נסינות שונים שעלו לו
 בסכומים עצומים ולא דצליהו. על כל אבן ואבן של
 המצבה הענקית הזו קראתי לאמר: פה נקברו כמה
 מליונים של הנדיב ע"י סקידיו! פה נטמן אחד
 מחלומותיו הכי נעימים!...

דגענו לחנת זכרון ע"קב ומשם עליתי אל
 המושבה. האכרים היו טרודים כלם בעבודת הגן
 והכנות הבציר הקרוב, וסקידי המשיגלה המקומית היו
 עסוקים בהכנות לקראת בוא הנציב העליון אחר שובו
 מחיפה ירושלימה. בקרתי את בית-הספר ומצאתי בו
 גודד חילים תורים העומדים לשמר על המושבה
 ומכיבותיה. התלמידים היו מפורים במקומות שונים
 וקבלו תורה מפי מוריהם גם על ספסלי בית-התפלה.
 אותרים כי בראשית שנת-הלמודים הבאה יהיו
 שנויים לטיבה בדנהלת בית-הספר ואסנם הגיע הזמן
 לזה טכבר...

מפי האכרים נודע לי כי הנדיב התליש לבנות
 מושבה חדשה של מאה אכרים בכפר "שוני"
 הסמוך לז. אדמת שוני נקנתה ע"י הנדיב עוד לפני
 המלחמה והיא מאחדת את זכרון-יעקב עם שתי בנותיה
 מדרום: בורג' וטרה. נהל זרקה הודיע בשם נהר
 התינים עובר לכל ארך האדמה ומימיו הרכיב
 שוטפים אל הים בכל ימות השנה. בזמן האחרון העלה
 הנדיב את מי דגהר במקום אחד גבוה ומשם הם
 יורדים ומשקים את האדמה לכל עבריה כיאור אשר
 במצרים. בכלל דומה אקלים המקום הזה לאקלימה
 של מצרים ולפי דעה יודעי דבר אפשר מאד להשתמש
 באדמת המשקה לטעם צמר-גפן וקני הסוכר. אפשר
 גם לגדל בהמות לרב, לזרע ירקות ולנטע נטעות
 שונות. ידים חרוצות ומנוסות וכספים לא טעמים של
 הנדיב יוכלו כמחלף את הפנה היקרה הזו לנג'עדן
 מפיט במלוא מוכן הטלה הזו.

לע"ע עובדים בכפר הזה הנקרא בעברית בשם
 גבעת-בנימין יחזר משלושים צעירים. מכני מושבות
 דגליל ויהודה ובהוכב גם מתלמידי מקוה-ישראל
 ועוסקים בזריעת הבואה ומקישו אבטיחים. אומרים כי
 הצעירים דהאלה מצטיינים בעבודתם. הדודות לנסיון
 הרב שרכשו להם בטקציה החקלאות במושבותיהם
 ונותנים הקנה גדולה להצלחת המקום הזה. שמעתי כי
 בקרוב יגשו לבנין בתים בשביל הצעירים האלה
 ויחלקו להם אדמה מן 80 עד 100 דונם לגדול בהמות
 וירקות, לנטעות שונות ולזריעה. חושבים כי אדמת
 המשקה הזו הספיק לכל אכר חרוץ למצוא את מחיתו
 בריות. הכפר סמוך מאד להח. הרכבת והאכרים יוכלו
 בנקל להוביל את יבולם למכירה לכל תפוצות הארץ.
 בנין המושבה החדשה הוא יעלה, כפי הגיאה,
 בערך 200000 ל"ם העילות לפי שער הכספים הנוכחי
 לסך עשרה מליון פרנק. ואת הסכום הקטן
 הזה אומר הנדיב להשקיע מחדש בארץ-ישראל בלי
 רעש והמולה ובלי כל אספורה וזכוחים סוערים; ועל
 האדמה הזו דגוא אומר להושיב ולשכלל מבני הארץ
 חניכי המושבות הראשונות שאין [אדמתן] מספיק
 למחית האבות והבנים גם יחד. אלה הם הצעירים מבני
 זכרון-יעקב, מסתח-הקרה ועוד, שנתחנכו על ברני
 העבודה-ודרשפה העברית ושזכו להקרא כפי אחד
 הצעירים מעל כמח הנסיה הציונית כלונדון, בשם—
 לואי מחפיר: "פרושים"...

י. קר - 5.

משוט בארץ

ד

רוח חדשה עברה בכל הגליל התחתון.
 הפחד הגורא שהיה שורר בין האכרים אך לפני
 שבועות אחדים עבר ואיננו. היאוש המר שהקף את
 בני הגליל והרפה את ידיהם מעבודה עד כדי לעזב את
 ישוביהם הקרובים אל הירדן— כעשן כליל חלקי.
 הבידואים השודדים שהיו סוככים על אדמת היהודים
 ואורבים לחייהם ולרכושם— נעלמו פתאום ואינם; גם
 השכנים המוכים שעזרו להם בעבודתם לשלל שלל
 ולכו בו הרכיבו אף הם את ראשם בעל כרחם ושלא
 בשבתם.

בהיותי במושבה טסה העומדת לרגלי החבור
 החכוננו האכרים לקראת בוא הגנרל ג—ן שסבב על כל
 המושבות העבריות כדי לפקח על פלוגות הצבא ההודי
 הפזורות ברוב הישובים העכרים בגליל. אומרים כי
 המשיגלה בטבריה הטילה על אתדים מהכפרים השכנים
 לשלם סך 18000 ל"ם בעד הערר ששדרו מאכרי
 מסחה בזמן האחרון.

עברתי במכונית בכל יתר המושבות והקבוצות
 ושצאתי בכל מקום אך שקט גמור ועבודה בשמחה.
 הידים מלאות עבודה בנגן ובכית בכל מושבה עבריה
 וחלב, לב האכר העובד פלא תקנות חדשות ונעימות.
 היבול הצליח בכלל וערמות בר גלי זהב מטלאים את
 הגרנות דהעכרים בגליל. פכונת המחרה אצה רצה
 בין יערי השקדים של פוריה, רגע עברה לפני
 כרשי החמר של יבנאל הבכירה במושבות הגליל ועם
 ירדת השמש הלוחשת מערבה ירדה אף היא עמנו
 לעומקה של העיר טבריה...

בימי החרף וראשית האביב החיים בטבריה
 נוחים ונעימים עד מאד, ואולם בקיץ, רחמנא ליצלן,
 בימי החם הנורא המגיע בצהרים ליותר מחמשים מעלות
 בעל, קשה מאד לשאת את כבד החיים. המשפחות
 האמידות בורחות טמש ועולות על הרי צפה או ירושלים
 להתחבא משרב השמש, ורכ בני העיר טובלים במי
 הכנרת ומבקשים להם—המסכנים!—טנוס ומפלט
 מפני החם, אך ללא הועיל. ועד שיכנו מעוני-הקיץ על
 הר כנען ועד שתבנה אפילו השכונה החדשה על גבעות
 טבריה מסביב, עוד יזלו נהרי נחלי זיעה מנופותיהם
 דכחושים של אנשי טבריה הכבשנית.

בלילה ההוא נדה שנתו טרב החם ובמשך
 שעות רבות טילתי ארוכות וקצרות על גזרתי
 לאור הירח, רגע סקרתי על פני העיר מלפעלה ולכנר
 עיני נגלחה „סנורמה" שלמה: כל הגנות השטוחים
 של העיר מכוסים בני אדם השוככים ומרוחים יחד
 שנים שנים עם ילדיהם וטסם או יחידים על כריהם.
 אחדים מהם מטילים על הגנות כפשיטות הבגדים ועיניהם
 נשואות אל הרקיע: דומים הם מרחוק למזני-ירח או
 לנשמות דאולין ערטילאין בעולם-הההו... פה ושם
 יושבים בכנופיא יהודים ויהודיות ומספרים בעניניהם
 בקול רם בלשונם ועל פי דרכם, גא סועדים את לבם
 ורואים חיים תחת כפת השמים... ככה החיה טבריה
 הגנית את חייה בכל ימי הקיץ! לפנות בקר, עם
 עלות השחר, עלה המשורר הערבי על טרום המסגד
 ויעורר בקולו הנעים והחודר את בני אמונתו לעבודת
 הבורא. מדי שמעי את קול שירתו המורחית. את
 סלסולי גרונו הנפלאים ואת הלחן הנוגה והשרוי בעצב,
 אזכר גם את נגוני החון שלנו להבדיל בימים נוראים.
 למחר הפלנתי באניה העברית מטבריה ואחרי
 נסיעה נעימה על פני הכנרת השקטה במשך שעה אחת
 כמעט הנענו לספך. רגעים אחדים לפני הגיענו אל
 החוף השתגע הים פתאום ושלח עלינו המון גליו
 לבלענו חיים פאיש. הודות למלחינו העכרים, נצלנו
 ביד ועלינו אל היבשה רטובים ולחיים כלנו ביום קיץ.